

i Udkastet forudsat, at der skulde affattes Regulativer, for paa den hensigtsmæssigste Maade at ordne Sagen, saa at det ikke vil gjøre Stort til Sagen, hvorledes dette Punkt her bliver ordnet.

Med Hensyn til Paragraphen om Skolepenge er der af den ærede Ordfører fremhævet de forskjellige Tvivl, der kunde være med Hensyn til Ordningen deraf. Det er ogsaa antydet i Motiverne, at den væsentligste Hensigt dermed har været at forbedre Skolelærernes økonomiske Stilling, ligesom det heller ikke kan nægtes, som jo ogsaa er udtalt her fra flere Sider, og det meget stærkt, at man maatte ansee en Bestemmelse, ifølge hvilken Forældrene skulde yde Betaling for deres Børns Underviisning, for at være meget ønskelig, og at en saadan Bestemmelse vilde bidrage til en ønskeligere Opfattelse af Skolen, saa at det blev mere og mere erkendt, at det var et Gode, der skulde opnaaes ved Underviisningen. Der som man siger: Ja, men denne Erkendelse skal opnaaes ad andre Veie, saa skal jeg dertil svare, at det er ganske vist, at man alene ved at paalægge Forældrene denne Afgift ikke vil naae Formaålet, men det vil ganske vist være Gjenstand for Ministeriets alvorligste Bestræbelser at faae den foreliggende Lov til at virke derhen, at det, som ydes i Skolen, mere og mere fortjener den Godtgjørelse, som gives derfor. Jeg kan ikke Andet end ansee det for ønskeligt at fastholde den Form for Skolepengenes Erlæggelse, som er foreslaaet i Udkastet, medens naturligtvis den nærmere Bestemmelse om Størrelsen enten kunde forandres noget, eller ogsaa indenfor et vist Maximum eller Minimum overlades de vedkommende Borgerrepræsentationer eller Sogneforstanderffaber.

Hvad de andre Forslag angaaer, som ere komne frem, saa knytte de sig deels til Hovedspørgsmaalene, og jeg skal derfor ikke opholde mig ved dem, og deels ere de af mindre Betydning. Der er af den ærede Rigsdagsmand for Viborg Amts 1ste Valgkreds (Nørgaard) gjort et Forslag til § 7, der, som den ærede Ordfører bemærkede, indeholder det Samme, som der er meent ved Udkastet; men jeg skal gjerne indrømme, at Meningene klarere træder

frem ved dette Forslag, saa at det i den Henseende kan have Fortrinet. Derimod maa jeg af de samme Grunde, som allerede ere anførte i Motiverne til Loven, og som endnu klarere ere fremhævede af den ærede Ordfører, meget bestemt fraraade det Forslag, der findes af den samme ærede Rigsdagsmand, og som gaaer ud paa, at der skal anvendes et vist Beløb til Tilidsbelønninger.

Sammerich: Efter Udvalgets Redaction af § 11 bestemmes der i den, at de Skolepenge, der skulle ydes, skulle fremkomme enten ved Paaligning paa Sognet eller ved Betaling af de enkelte Forældre, hvis Børn besøge Skolen; hvilken af disse Udredningsmaader der skal finde Sted, skal afgøres af Skolecommissionen. Jeg troer ikke, at det er nogen heldig Bestemmelse, som Udvalget her har bragt i Forslag. Jeg kan ikke troe Andet, end at Skolecommissionen i de allerførste Tilfælde vil bestemme sig for, at Skolepengene skulle fremkomme ved Paaligning; der er altid en større Tilvøielighed hos Folk til ligesom middelbart at give Penge ud end umiddelbart; det er Noget, vi opdage i alle Forhold, man vil saa gjerne narre sig selv; denne Tænkemaade gaaer saaledes, at jeg skal hævne et større Exempel, igjennem Stortingets Bestatninger, idet det foretrækker de middelbare Udgifter, f. Ex. Tolden, for de umiddelbare. Nu veed jeg nok, at der kan være nogen Vanskelighed ved at ansætte Forældrene i Skolepenge, men der er ogsaa Vanskelighed ved at paaligne dem paa Sognebeboerne. Hovedsagen for mig er her, at Forældrenes Interesse vækkes for Skolen. Det, Folk umiddelbart have deeltaget i at give Penge ud til, det føle de altid en større Interesse for; derfor, naar man f. Ex. vil oprette et Sognebibliothek, saa sørger man altid for, selv om man har de behørlige Midler dertil, at de Vedkommende i det Sogn, der skal have Brug deraf, erlægge, om det endogsaa er nok saa Lidet, for at deres Interesse kan vækkes derfor. Paa samme Maade vil det vække Forældrenes Interesse for Skolen, naar de umiddelbart erlægge Skolepenge for Børnene. Det er i Udvalgets Motiver sagt, at dette vilde fjerne nogle Forældre fra Skolen; det kan gjerne være, at nogle Enkelte ville blive fjernede der-